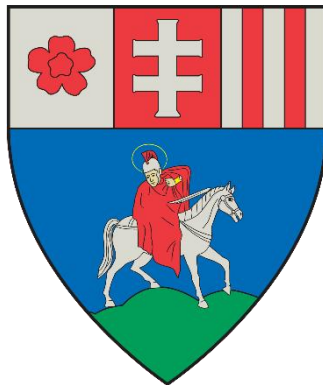

GAZDASÁGI PROGRAM

NAGYMAROS
Város Önkormányzata

2023-2028

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés.....	3
1. A település bemutatása.....	4
2. A város gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények.....	5
3. Helyzetfeltárás, SWOT-anaízis.....	6
4. Fejlesztési koncepció.....	7
5. Intézmények bemutatása.....	23
6. Város gazdasági helyzete.....	27
7. Költségvetés priorizálása.....	31
8. Bérek, támogatások alakulása.....	31
9. Helyi esélyegyenlőségi program.....	33
Összefoglalás.....	35
Források jegyzéke.....	41

BEVEZETÉS

A gazdasági program elkészítésére, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program, a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat Képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevételével mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére, helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A program alapvető törekvése, hogy a lakosság életminőségében folyamatos javuló tendenciát érjen el és a település adottságait kihasználva a jelenleginél jobb helyzetbe hozza a helyi gazdasági és társadalmi szereplőket.

Természetesen látni kell azt, hogy nagy ívű gazdasági program végrehajtása az önkormányzat rendelkezésre álló forrásaiból nem valósítható meg, ennek megfelelően az Önkormányzat igénybe veszi - de mindent megelőzően legalább tervezi - azoknak az egyéb forrásoknak a településfejlesztés érdekében történő felhasználását, amelyeket ma már az Unió-s és hazai fejlesztési forrás csokor kínál Magyarországnak, mint Európai Unió-s tagállamnak.

A Képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során. Nagymaros Város Önkormányzatának alapvető célkitűzése az elfogadott koncepció és tendenciák figyelembevételével, hogy kihasználja különleges természeti adottságait, a még föld alatt rejlő termálvíz adta lehetőségeket mind idegenforgalmi, mind energiahasznosítási szempontból. Félteve őrzött természeti értékeit megőrizve a Dunakanyar vonzerejére és az itt élők tudására és szorgalmára építve megvalósítsa a lakosság életminőségének javulását. A fejlesztett területek hatására várhatóan megnő az idegenforgalom és vonzó célpont lesz mind a hazai és külföldi turizmus, mind a tőkebefektetés és az Önkormányzattól bizonyos mértékig

független fejlesztések számára. Munkahelyek teremtésével, a gazdaság fellendítésével várhatóan élhetőbb környezet jön létre.

1. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

Nagymaros közigazgatási szempontból a Közép-Magyarországi Régió, azon belül Pest megye és a Váci kistérség része, a Dunakanyar legnagyobb népességszámú települése. Nagymaros Pest megye északi részén helyezkedik el, a Börzsöny déli részének Dunába nyúló „félszigetén”.

Nagymaros a Váci kistérség nyugati szélén helyezkedik el. Közigazgatási területe közvetlenül határos Szobbal, Zebegényvel, Kóspallaggal, Kismarossal, valamint a Duna túlszélén található Visegráddal és Dömössel.

A várost a Duna és a vasút mellett a 12-es főút köti össze a régió többi részével. Tekintettel arra, hogy a főút a közeli Szobon véget ér, a fő irány a kistérség központja, Vác, valamint a főváros, Budapest felé mutat. Jóllehet a város nem része a Budapesti Agglomerációnak, hagyományosan a fővárosi lakosok egyik legfontosabb üdülési és kiránduló célpontja. Nagymaros Város teljes területe 3438,6 hektár, belterülete: 242,9 hektár.

A város Budapest, Vác felől megközelíthető az M2, és a 12. sz. főközlekedési úton. Vasúton - Budapest - Nyugati pályaudvarról induló vonattal - akár 45 perc alatt Nagymarosra lehet érni. Vízi úton, a Vígadó térről induló hajóval; kerékpárral pedig a Budapest – Vác – Szob kerékpárúton.

Tekintve, hogy Nagymaroson kevés a munkalehetőség, az aktív dolgozók nagy része Vácra vagy Budapestre jár dolgozni, vagyis naponta ingázik.

A település méretéből, a táji adottságokból és a mezővárosi múltjából is következően egy központtal rendelkezik, városrészi alközpontok nem alakultak ki, még a városszerkezetet hosszanti irányban kettészelő vasútvonal megépítése után sem.

Ennek megfelelően Nagymaros területén nem különíthetők el városrészek.

A kisvárosban nincs helyi tömegközlekedés, a terület fekvéséből következik, hogy a közszolgáltatások intézményei könnyen megközelíthetők: a város általános iskolája az utcában található, az óvoda és a többi közintézmény – polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, védőnői szolgálat, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat – is pár száz méteres körzetben elérhető.

2. A VÁROS GAZDASÁGI HELYZETÉT ALAPVETŐEN BEFOLYÁSOLÓ KÖRÜLMÉNYEK

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a Képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére
- helyi lakosság elvárásai, igényei.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele. A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív program,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

3. HELYZETFELTÁRÁS, SWOT-ANALÍZIS

ERŐSSÉGEK	LEHETŐSÉGEK
▪ Egyedülálló panoráma, kedvező földrajzi elhelyezkedés, Duna közelsége, Budapest közelsége, ▪ jó közlekedés, 2-es főút, vasút, vízi út, kikötő, kerékpárút ▪ természeti szépségek, Nemzeti Park, Natura 2000, ▪ kirándulóhelyek, vízi és szárazföldi sportok, lovaglás, ▪ vadászati lehetőség, ▪ fejlődő borászat, ▪ magas szintű művészeti oktatás, ▪ magas szintű művészeti tevékenységek, ▪ aktív civil szervezetek, ▪ tartalmas, élvezetes rendezvények, ▪ barátságos lakóhely, ▪ jellemző, izgalmas épített környezet,	▪ termálvíz lehetőségének kihasználása, fürdő, szállodák, vendéglátás, ▪ turizmus, idegenforgalom növekedése, ▪ önkormányzati bevételek növekedése, kiegyensúlyozott stabil gazdálkodás, ▪ önkormányzati ingatlanok hasznosítása, vagyongazdálkodás kialakítása, ▪ vízparti kikötők fejlesztése, dunai hajózás kihasználása, ▪ Borospincék látogathatóvá tétele, borászok támogatása, ▪ helyi vállalkozások fejlődése, ▪ munkahelyek számának növekedése.
GYENGESÉGEK	VESZÉLYEK
▪ kevés munkahely, ▪ gazdasági nehézségek, ▪ kevés marketing, ▪ kevés látogatható települési érték, ▪ nem vonzó adópolitika, ▪ rossz út- és járdahálózat, ▪ vagyongazdálkodás gyengesége, ▪ városüzemeltetési financiális hiányosságok,	▪ kevés és csökkenő állami finanszírozás, ▪ gazdasági nehézséget okozó, nem kötelező feladatellátás, ▪ növekvő szociális terhek, ▪ vállalkozások nehéz helyzete, elköltözése, kevés új vállalkozás ▪ hitelképesség kimerülése, ▪ túlzott átmenő teherforgalom

4. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az alapfeladatok biztonságos magas szintű ellátása, a társulásokban aktív részvétel, a városi ranggal járó térségi feladatok ellátása.

Az önkormányzat által tervezett kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak ismertetése

Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településrendezés és településfejlesztés,
- településüzemeltetés
- közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények elnevezése
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások
- környezet-egészségügy
- óvodai ellátás
- kulturális szolgáltatás
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások
- lakás-és helyiséggazdálkodás
- területen hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása
- helyi környezet-és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás
- helyi adóval, gazdaság szervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok
- a kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőségeinek biztosítása,
- sport, ifjúsági ügyek
- nemzetiségi ügyek
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában
- hulladékgazdálkodás
- víziközmű-szolgáltatás

További törvényi lehetőségek helyi önkormányzati feladat-telepítésre:

- törvény a felsoroltakon kívül más, a helyi közügy, helyben biztosítható közfeladat ellátását is előírhatja,
- törvényben meghatározott esetekben az önkormányzat és az állam külön, a finanszírozást is rendező megállapodása alapján az önkormányzat állami feladatokat is elláthat,

– a helyi önkormányzatok továbbra is önként vállalhatják olyan helyi közügyek ellátását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt feladatok ellátása azonban nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását. Finanszírozásuk forrását elsősorban az önkormányzat saját bevételei, illetve az erre a célra biztosított külön források képezhetik.

Fejlesztési alapelvek

- a) A természeti környezet megőrzése.
- b) A meglévő település arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- c) A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- d) Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó költség- megtakarítást eredményező fejlesztések elősegítése.
- e) Meglévő intézménystruktúra, és annak kihasználtsága javítása.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

1. A fejlesztések forrásaihoz meg kell keresni a hazai és Európai Unió pályázati lehetőségeket, meg kell teremteni a pályázatokon való eredményes részvétel feltételeit.
2. A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
3. Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek esetleges növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer fenntartására, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrásai növelésének.
4. Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, vagyoni értékű jogait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási és üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő

hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, valamint az egyes vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok értékesítésére.

Településfejlesztés

A település fejlesztési célja három pillérből áll:

1. szervezetfejlesztés
2. gazdaságfejlesztés
3. helyszínfejlesztés

Ezek közül a leginkább látványos az utóbbi, azonban eredményes működéséhez elengedhetetlen az első két cél megvalósítása.

Szervezetfejlesztés alatt elérendő cél a településfejlesztési akciók eredményességének javítása, a stratégiai menedzselés igényeinek megfelelő szervezet és együttműködési rendszer kialakítása. Ezen belül a megvalósítását hatékonyan előkészíteni képes rendszer kidolgozása; a kommunikáció fejlesztése; és a társadalmi környezet javítása a cél.

Gazdaságfejlesztés keretében a saját dinamikával rendelkező gazdasági bázis megteremtése, a város versenyképességének növelése a cél. Szükséges a turizmusfejlesztés érdekében az informális tájékoztatás rendszerétől indulva az arculatteremtő eszközök és kiadványok kidolgozása; a helyi művészeti értékek helyzetbe hozása, szálláshelykínálat megteremtése programok megvalósítása.

A *helyszínfejlesztés* célja a települési környezet és a településstruktúra javítása. Ehhez szükséges a közösségi központok fejlesztése program, keretében a városközpont rendezésének folytatása és az ehhez kapcsolódó fejlesztési alprogramok (közösségi ház, közigazgatási tömb), valamint a központon kívül tervezett termál és szálloda projektek megvalósítása. Önálló program végrehajtása szükséges a helyi és nemzeti örökség védelme, a település identitásának erősítése, arculatának megóvása; valamint a természeti környezet védelme és értékeinek bemutatása; az üdülőterületek rendezése (üdülőterületi infrastruktúra fejlesztése, zártkertek rendezése) érdekében. A közlekedésfejlesztés keretében a célok eléréséhez elengedhetetlen a kerékpárutak hálózatának fejlesztése; a települési átmenő forgalom hatásainak csökkentése; a parkolási lehetőségek megoldása; és a vízi közlekedés elősegítése érdekében tervezett programok megvalósítása. A közvetlen lakókörnyezet fejlesztése keretében a kisebb értékű növelő beruházások, fejlesztések elérése a cél.

A Képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe, melyek

- a) olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- b) több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik,
- c) a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előrébb szerepelnek.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni a következőket:

- a) azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni,
 - aa) melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat,
 - ab) melyek munkahelyet teremtenek.
- b) nem támogatandók, illetve háttérbe szorítandók azok a fejlesztések, melyek
 - ba) a lakosság, vagy a vállalkozások nagyon szűk körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás aránytalan, vagy nagy működtetési kiadásokkal jár,
 - bb) során létrejött beruházás üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás más módon, kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

A településfejlesztési célok megvalósításához elengedhetetlen a pályázati lehetőségek kihasználása, ezért a sikeres pályázatok érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni, és jól működő pályázattíró cégekkel, illetőleg tervezőkkel állandó kapcsolatot kell tartani.

Nagymaros fejlesztési lehetőségeit és a rendelkezésre álló forrásokat tekintve legnagyobb hatással a Magyarország Kormánya és az Európai Unió által finanszírozott pályázatok vannak. E tekintetben Nagymarosra nézve meghatározó fejlesztési dokumentumok az alábbiak:

- A) Pest megyei Területfejlesztési Konceptió 2014-2030 (PmTK)
- B) Pest Megyei Duna Stratégia;
- C) A Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület (helyi LEADER akciócsoport – HACS) által kidolgozott Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS);
- D) Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030;
- E) Nemzeti Tájstratégia 2017-2026.

Idegenforgalom

A Börzsöny-Dunakanyar térsége ma elsősorban a belföldi turisták körében kedvelt úticél, bár az elmúlt tíz évben növekedett a külföldi, különösen a visegrádi országokból érkező látogatók száma is. A térség azonban – fővároshoz való közelsége miatt is -, inkább fél-egy napos desztinációnak számít, nyáron és ősszel, elsősorban a (hosszú) hétvégéken keresik fel a legtöbben, legnagyobb arányban Budapestről és az agglomerációból.

A Stratégia 2030-ra azt tűzi ki, hogy a Börzsöny-Dunakanyar térsége Magyarország – a külföldiek körében is – egyik legismertebb, könnyen elérhető, egynapos vízi turisztikai helyszíne és hegyikerékpáros desztinációja, a fővárosi természetjárók egyik legnépszerűbb gyalogos kirándulóhelye legyen. Mindezt úgy megvalósítva, hogy helyiek számára a turizusból fakadó előnyök, s nem a hátrányok érvényesülnek, s a vendégforgalom területi koncentrációjának oldásával a dunakanyari települések élhetősége is javítható. Cél, hogy a stratégia megvalósításával egyes térségek túlturistasodása oldódjon, míg a kevésbé frekvenciáltabb részeket jobban integrálódjanak az aktív turisztikai térségbe.

A Stratégia egy kívánatos közlekedési koncepciót is felvázol, hiszen látható, hogy a turisztikai fejlesztések mellett a térség közlekedési rendszerét is alapvetően át kell alakítani, elmozdítva a fenntartható irányba. Preferált a közösségi közlekedés előtérbe helyezése, a belső járműforgalom terhelésének erőteljes csökkentése.

A Börzsöny-Dunakanyar térség kaputérsegeiben létrejövő szolgáltató bázisok a külső pontokon megfelelő mennyiségű parkolási lehetőséggel, eszközbérlési lehetőséggel, vonzó szolgáltatásokkal állítják meg a térségbe érkezőket, s indítják útra a hegy belseje felé, személyre szabottan felkínálva nekik a legmaradandóbb élményeket nyújtó programcsomagokat. Mindehhez hozzájárul az aktív turisták igényeit kielégítő, térségi hálózatba szerveződött szolgáltatók és vendéglátók vonzó kínálata.

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még mindig kiaknázatlan lehetőségeink vannak.

Az idegenforgalom fellendítése érdekében fejleszteni kell a település turisztikai arculatát, kihasználva a pályázatok nyújtotta lehetőségeket. Kiemelten kezelendők azok a fejlesztések, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. Eseménynaptárral egybefoglalt turisztikai kiadványt kell készíteni az idegenforgalomban

érdekelte vállalkozások bevonásával. Elkerülhetetlen az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületek fejlesztése.

Támogatni kell az idegenforgalmat, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket, biztosítva azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megfelelően kerüljön népszerűsítésre. Az Önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, programokat.

Az idegenforgalmi és turisztikai fejlődés egyik feltétele a helyi attrakciók olyan mértékű fejlesztése és kialakítása, hogy az ide látogatók huzamosabb tartózkodásra készüljenek, erre legyen lehetőségük, akár egy hosszú hétvégére is tartalmas programokkal tudják megtölteni az ittlétüket. Másik feltétel a minőségi szálláshelyek számának növelése, a minőségi turizmus feltételeinek biztosítása.

Az elmúlt évtizedben a globalizálódó társadalomban zajló folyamatok eredményeként megnövekedett a szabadidő minőségi eltöltése iránti igény, melynek kielégítéséhez szükséges jövedelem mind szélesebb társadalmi réteg esetében áll rendelkezésre. A turizmus fejlesztését szolgáló kormányzati intézkedések, továbbá az uniós és hazai forrásokból megvalósult beruházások eredményeként a Dunakanyar újra meghatározó turisztikai célponttá vált.

Nagymaros térségét érintő másik jelentős társadalmi folyamat a beköltözés, melynek következményeként a korábbiakhoz képest is tovább nőtt az igény a jó minőségű, vonzó környezeti adottságokkal rendelkező és megfizethető árú lakóingatlanok iránt. Az M2-es megépülésével és Budapest elővárosi vasúti közlekedésének fejlesztésével az ingázó életmód továbbra is nagy arányban lesz jellemző.

Mára a település számára az elsődleges kihívást a táji, kulturális és épített értékek védelmének szükségessége, a jó lakóterületi minőség megőrzésének igénye, valamint az elmúlt években több részterületen is öngerjesztő fejlődésbe váltó turizmus okozta terhelésnövekedés egyensúlyának megteremtése jelenti.

A jövőkép társadalmi, gazdasági, táji-természeti és épített környezet szempontjából meghatározó kulcsszavak és kifejezések a következők:

1. Társadalom a) pozitív (derűs) jövőkép c) minőségi közszolgáltatások d) kultúra e) identitás f) közösségek g) kommunikáció h) vendégszeretet i) „külső” kapcsolatok j) színvonalas oktatás, képzés k) sport l) jó helyek sora („csellengő”)	2. Gazdaság a) helyben elérhető jövedelem lehetőségek b) turizmus kínálatbővítés (aktív és kulturális turizmus, sportturizmus, csendturizmus, vallási turizmus, „lelki erőmű”) c) helyi termékek előállítása és szolgáltatások nyújtása (kézműves termékek, képzőművészeti alkotások, távmunka, online szolgáltatások), d) termelői piac e) marketing f) képzések g) ösztönzők, szabályozók
3. Táj, természet a) tájképvédelem (kilátás- és rálátásvédelem, panoráma-fejlesztés) b) tájgazdálkodás (ártér, Hatló-patak völgye, Törökmező, Csitár) c) tájrehabilitáció, tájrevitalizáció (volt zártkertek – lakott táj, Duna-part, vízfolyások, gesztenyések, málna, erodált domboldalak)	4. Épített környezet a) funkciógazdag települési tér b) egészséges, biztonságos lakókörnyezet c) összetett lakóterületi választék d) esztétikus közösségi terek, találkozási helyek e) zavaró környezeti hatások mérséklése

A település gazdaságát tekintve a helyi vállalkozási és munkalehetőségek bővülése kívánatos. Ehhez elsősorban a turizmus további erősödése járulhat hozzá, különösen a vendégeknek nyújtott szolgáltatások, valamint a helyi (kézműves) termékek előállítása és értékesítése tekintetében.

Nagymarosnak kezdeményező, térségi szervező szerepet kell vállalnia a Dunakanyar mint turisztikai régió fejlesztésében, marketingjében és működtetésében. Vendégszeretet nélkül ugyanakkor nincs turizmus, ezért rendkívül fontos, hogy annak közvetlen előnyeit nem élvező lakosok számára is elfogadható legyen a turisták jelenléte, és lehetőség szerint legalább közvetve az ő érdekeiket is szolgálják a turisztikai fejlesztések. A turizmus környezeti és társadalmi fenntarthatósága érdekében átfogó turizmusfejlesztési stratégia kidolgozása szükséges.

Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét. Az Önkormányzat Képviselő-testülete ezért fontosnak tartja a járda, a kerékpárút-hálózat, a csapadékvíz-elvezetés, az egészséges ivóvíz, a jól működő szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a földgáz, a közvilágítás, telefon, internet, kábeltévé, és egyéb szolgáltatások biztosítását, és korszerűsítését, modernizálását.

FEJLESZTENDŐ TERÜLETEK	MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEK
• Közlekedési helyzet általános javítása, Közlekedési rend felülvizsgálata• Közutak állapotának javítása, földutak megszüntetése• Biztonságos közlekedés érdekében forgalomcsillapító középszigetek építése, egyéb biztonságnövelő intézkedések (pl.: iskolások közlekedésére figyelmeztetés).• Teherforgalom csökkentésének lehetőségei• Parkolási rend kibővítése• MÁV állomás felújítása• Komp rekonstrukció, karbantartás	• Az önkormányzati utak pályázati úton történő felújítása• A közlekedési rendszer felülvizsgálatának elvégzettetése, és ennek alapján esetleges változtatása, kiegészítve a parkolási rend kialakításával• Kerékpárút folyamatos karbantartása pályázati forrásból• Szerződés a MÁV-al, az épület felújítását megtervezni és pályázni• A település bel- és külterületén lassítószáv és forgalomcsillapítás kialakítása• A komp tulajdonosával együttműködve pályázunk a rekonstrukciós munkák támogatására

Nagymarost lakhatásilag két féle területi egységre lehet felosztani: központi lakóövezetre, valamint az üdülőövezetre/külterületre. A lakóövezet infrastruktúrája (víz, villany, gáz, szennyvízcsatorna) teljesen ki van építve. Külterületen a vízhálózat és a villamos hálózat szintén teljesen ki van építve. Szennyvízcsatorna és gáz hálózat viszont nem teljeskörűen. Általánosságban elmondható, hogy az utóbbi években egyre többen költöznek ki külterületre állandó jelleggel. Ennek az egyik oka, hogy az ottani ingatlanok olcsóbbak a lakóövezet ingatlanjaihoz viszonyítva. Földrajzi adottságai miatt (dombos vidék) viszont megközelíthetősége a téli időszakban nehezebb és a település közszolgáltatásai is nehezebben elérhetőek.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Nagymaroson bár kevés a munkalehetőség, mind a környező városok közelsége (Vác, Dunakeszi), mind Budapest gyors megközelíthetősége végett mégis a munkaképes lakosság nagy része el tud helyezkedni. Azonban a szegénység és a munkanélküliség jelen van a városban, főképp az alacsony végzettségűek körében.

Az Önkormányzat továbbra is küzdeni kíván a munkanélküliség ellen, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat

- a) lehetőség szerint segíti a vállalkozások, ipari cégek letelepedését a községben, a munkahelyteremtés érdekében,
- b) segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozások számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- c) a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- d) rendszeresen együttműködik, állandó kapcsolatot tart fenn a munkaügyi központ kirendeltségével,
- e) a közfoglalkoztatási programok, pályázatok révén az állás nélküli személyek lehetőleg szélesebb körének foglalkoztatására törekszik, segítve az álláskeresőket visszaintegrálásukat a munkaerőpiacra, kihasználva a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatás finanszírozási előnyeit,

- f) az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek segítése és összehangolása,
- g) támogatja mindazon nonprofit és civil szervezet célkitűzését, mely a munkahelyteremtést elősegíti.

Az adópolitika célkitűzései

Nagymaros Város Önkormányzata továbbra is fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adók rendszerét továbbra is úgy kívánja működtetni, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően, és segítse elő a munkahelyteremtést. Az Önkormányzat célja az amúgy is nehéz szociális helyzetben lévő állandó lakosok adóztatásának elkerülése, illetőleg ha ez nem lehetséges, akkor konkrét beruházással összefüggésben kerüljön sor az adóztatásukra.

Helyi adók

	2018. évi előirányzat 1/2018.(II.1 6.)	2018. évben befolyt	2019. évi előirányzat 1/2019.(II.8)	2019. évben befolyt	2020. évi előirányzat 3/2020.(II.2 6.)	2020. évben befolyt	2021. évi előirányzat 1/2021.(III.1 7.)	2021. évben befolyt	2022. évi előirányzat 1/2022.(III.0 9.)	2022. évben befolyt
Építményadó	79.000.000, -	91.424.614, -	88.000.000, -	87.897.634, -	87.500.000, -	85.169.072, -	87.500.000,-	83.774.249, -	83.500.000,-	83.780.441, -
Telekadó	6.000.000,-	4.814.155,-	4.000.000,-	4.658.157,-	4.000.000,-	4.289.819,-	4.200.000,-	6.717.332,-	6.500.000,-	4.543.025,-
Iparüzési adó	68.000.000, -	90.793.473, -	78.000.000, -	111.072.018 ,-	90.000.000, -	95.656.845, -	45.000.000,-	91.089.566, -	85.000.000,-	94.006.370, -
Gépjárműadó	13.500.000, -	40.162.422, -	15.000.000, -	42.142.451, -	17.500.000, -	43.851.064, -	0,-	3.326.535,-	0,-	0,-
Idegenforgalmi adó	2.700.000,-	2.722.830,-	2.400.000,-	4.522.890,-	3.000.000,-	979.540,-	0,-	3.789.740,-	2.500.000,-	7.288.606,-
Talajterhelési díj	500.000,-	1.021.631,-	500.000,-	1.130.169,-	500.000,-	1.617.150,-	500.000,-	306.902,-	500.000,-	209.080,-
Pótlék		2.285.332,-		1.262.308,-		2.183.577,-		1.643.028,-		1.926.249,-
Bírság	5.000.000,-	132.884,-	5.500.000,-	439.906,-	5.500.000,-	50.001,-	5.500.000,-	168.581,-	5.500.000,-	26.151,-
Települési adó		3.119.707,-		3.233.953,-		3.325.008,-		4.118.850,-		3.850.169,-
ÖSSZESEN	174.700.000 ,-	236.477.048 ,-	193.400.000 ,-	256.359.486 ,-	208.000.00 0,-	237.122.076 ,-	142.700.000,-	194.934.783 ,-	183.500.000,-	195.630.091 ,-

Év végén fennálló tartozások összege:

	2018.12.31.	2019.12.31.	2020.12.31.	2021.12.31.	2022.12.31.
Építményadó	17.877.665,-	15.659.277,-	12.607.757,-	13.322.308,-	14.628.890,-
Telekadó	1.130.597,-	979.846,-	960.254,-	717.620,-	881.538,-
Iparüzési adó	17.761.965,-	15.757.065,-	15.944.862,-	24.183.157,-	21.895.495,-
Gépjárműadó	10.139.699,-	8.908.147,-	7.680.182,-	5.087.270,-	2.464.336,-
Idegenforgalmi adó	302.550,-	76.200,-	32.800,-	379.220,-	160.100,-
Talajterhelési díj	5.819.247,-	12.413.024,-	9.827.119,-	8.793.919,-	4.372.759,-
Települési adó	24.341,-	3.646,-	3.487,-	17.271,-	345,-
Bírság	1.188.785,-	1.032.097,-	887.983,-	931.247,-	488.727,-
Pótlék	5.613.805,-	5.739.497	3.433.598,-	5.110.627,-	10.125.397,-
ÖSSZESEN	59.858.654,-	60.568.799,-	51.378.042,-	58.542.639,-	55.017.587,-

Közigazgatás

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a) a szolgáltató jellegű közigazgatás erősítése,
- b) A Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése,
- c) az elektronikus ügyintézés használatának népszerűsítése,
- d) a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása,
- e) esélyegyenlőség biztosítása,

Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében

- a) áttekinti a védelmet igénylő, vagy védelem alá vonandó építészeti, illetve természeti értékeket,
- b) a településkép javítása érdekében javaslatokat dolgoz ki, intézkedési tervet fogad el a gondozatlan ingatlanok rendbetételére,
- c) fellép az illegális hulladéklerakók létesítése ellen, a civil szervezetek bevonása, valamint a hatósági jogkörök révén,

Az ivóvíz – szennyvízcsatorna rendszer, a vízrendezés és csapadékvíz elvezetés, közvilágítás

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészséges ivóvízellátás biztosítása.

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása indokolt az egész településen a belvizek kialakulásának megelőzése érdekében, lehetőség szerint pályázati források bevonásával.

Köztemető fenntartása

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartásával kapcsolatos feladatokat. Ennek érdekében gondoskodni szükséges a temető rendben tartásáról, és a jogszabályi követelményeknek való megfeleléséről, új temetőterkép felfektetéséről.

A helyi közutak és közterületek fenntartása, a köztisztaság – településtisztaság biztosítása

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban – pénzügyi lehetőségeinek függvényében, a lakosság bevonásával – a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, mely megfelel a település, a lakosság igényeinek.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartására, melynek érdekében:

- a) Rendszeresen gondoskodni kell a közterületek gondozásáról, tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról.
- b) Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, balesetveszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- c) Kiemelten kell gondoskodni a középületeink környékének tisztántartásáról, a középületek állagának megóvásáról. Meg kell tenni a megfelelő jogi lépéseket a középületek állagát romboló behatások ellen.
- d) Gondoskodni kell az egységes utcakép kialakításáról.

A köztisztaság és településtisztaság biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- a) Ösztönzi a lakosságot a hulladékszállítási szolgáltatás kihasználására, valamint a szelektív hulladékgyűjtés érdekében együttműködik a szolgáltatóval.
- b) A szolgáltató útján megszervezi a lomtalanítást, és a zöldhulladék elszállítását.
- c) Évente szeméthyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, nevelési – oktatási intézmények bevonásával.
- d) Biztosítja, hogy a közterületekre a hulladékgyűjtő edények megfelelő számban kihelyezésre, és a kihelyezett edények rendszeresen ürítésre kerüljenek.
- e) Fellép az illegális hulladéklerakó helyek kialakulása ellen, ennek érdekében megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket.
- f) Gondoskodik a helyi közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- a) Támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezni a rendőrségnél.
- b) Felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre.

A regisztrált bűncselekmények számának alakulása:

	2010	2021	2022
Nagymaros	159	44	56

Az újjá alakult polgárőrség nagyban segítheti a rendőrség munkáját folyamatos jelenlétükkel, de ehhez a létszám bővítésükre van szükség, ill. a polgárőrség működési költségeinek támogatására, eszközeik bővítésére pl. pályázatokon való indulással.

Különös gondot kell fordítani a megelőzéssel kapcsolatos önkormányzati, oktatási és közművelődési intézményi feladatokra, és a drogmegelőzés feladatainak sikeres megvalósítására.

Hangsúlyt kell helyezni a fiatalok nevelésére, a társadalmi normáknak való megfelelésre, a tisztességes közösségi magatartásra, valamint a bűnmegelőzésre. Ebbe a munkába érdemes továbbra is bevonni a rendőrséget.

A köznevelés biztosítása

Az Önkormányzat – mint a köznevelési intézmények fenntartója, illetve működtetője – a köznevelés biztosítása, és színvonalának javítása érdekében:

- a) Továbbra is gondoskodik az óvodai ellátásról.
- b) Szorgalmazza az intézmények szorosabb és hatékonyabb együttműködését.
- c) Az intézmény szakmai és tárgyi feltételeinek legalább szinten tartására törekszik.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások:

Nagymaroson az óvodában két logopédus, egy gyógypedagógus dolgozik, iskolában fejlesztő tevékenységet végez két gyógypedagógus, valamint dolgozik egy iskolapszichológus.

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása, ennek érdekében:

- a) lehetőséget keres az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetőleg növelő fejlesztések megvalósítására,
- b) szűrőprogramokat, egészséghetet szervez,
- c) fokozott figyelmet fordít a parlagfű elleni védekezésre, mind a saját tulajdonú ingatlanai, mind a magántulajdonban lévő ingatlanok tekintetében,

Nagymaroson két felnőtt, egy gyermek házi orvos és egy fogorvos rendel. A védőnők száma 2 fő jelenleg, de 2015-ben és 2018-ban csak 1 fő volt a betöltött védőnői helyek száma. A városban egy gyógyszertár működik. Magasabb fokú egészségügyi ellátás Vácon és Budapesten található.

A szociális ellátás – gyermekvédelmi feladatok

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, további fenntartását, mely biztonságot nyújt a település lakosságának, valamint kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását. Ennek érdekében az Önkormányzat

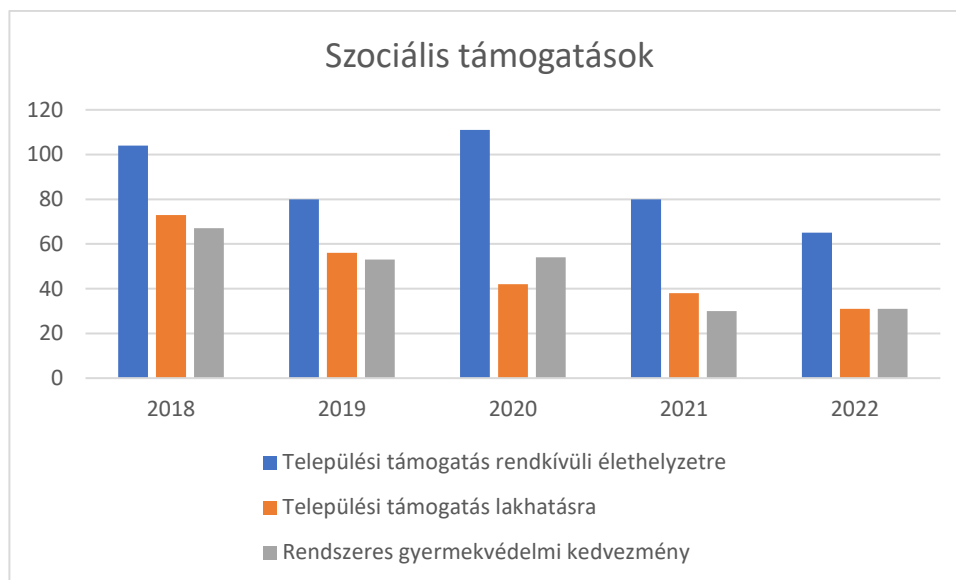
- a) az új törvényi változásoknak megfelelően alakítja ki szociális támogatási rendszerét, és alkotja meg szociális rendeletét.
- b) a továbbiakban is biztosítja a törvényben előírt kötelező ellátásokat, és anyagi lehetőségeinek függvényében a nem kötelező, önként vállalt ellátásokat.

Nagymaroson a szociálisan rászoruló személyek részére az alább felsorolt pénzbeli és természetbeni ellátási formák állnak rendelkezésre:

Önkormányzati segélytípusok 2018-2020-ban:

- átmeneti támogatás
- lakásfenntartási támogatás
- temetési támogatás
- étkezési térítési díj
- krízistámogatás
- szociális tűzifa támogatás

	2018	2019	2020	2021	2022
Települési támogatás rendkívüli élethelyzetre	104	80	111	80	65
Települési támogatás lakhatásra	73	56	42	38	31
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	67	53	54	30	31

Közművelődési – kulturális – közgyűjteményi feladatok, a sport támogatása

Az Önkormányzat a közművelődési – kulturális – közgyűjteményi tevékenységekkel kapcsolatban a jogszabályokban, és a helyi rendeletében foglaltak biztosítására, és a szolgáltatások színvonalának emelése érdekében a következő feladatokra helyezi a hangsúlyt:

- a) Pályázatok útján lehetőséget kell keresni a könyvtár állományának gyarapítására.
- b) Programok, rendezvények szervezésével növelni kell a bevételeit, és kihasználtságát.

A helyi sportélet támogatása érdekében az Önkormányzat

- a) gondoskodik a sportpályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról,
- b) támogatja a település bejegyzett sportegyesületeit,
- c) segíti és szorgalmazza a sportegyesületek pályázati tevékenységét,
- d) támogatja a helyi tömegsport-rendezvények szervezését.

A nemzetiségek jogainak érvényesülése

Az Önkormányzat a hivatalán keresztül biztosítja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését. A nemzetiségek jogairól szóló törvényben foglaltaknak megfelelően ellátja a nemzetiségi önkormányzattal kapcsolatos feladatokat. A Képviselő-testület kiemelt célnak

tekinti az önkormányzat és a településen működő nemzetiségi önkormányzat együttműködési lehetőségeinek és területeinek feltárását.

Településüzemeltetési célok

A Képviselő-testület célja, hogy a fenti feladatokat a lehető legmagasabb színvonalon, azonban a költségtakarékosság (gazdaságosság) – hatékonyság – eredményesség szempontjainak szem előtt tartásával biztosítsa.

A megalapozott költségvetéssel, és a likviditás folyamatos figyelemmel kíséréssel változatlanul biztosítani kell azt, hogy az üzemeltetéshez szükséges fedezet rendelkezésre álljon.

Egyes településüzemeltetési feladatok ellátásába indokolt bevonní a civil szervezeteket is.

Egyéb célok

Az Önkormányzat további célként tűzi ki:

1. A testvér települési kapcsolat ápolását.
2. A lakossággal és a civil szervezetekkel való együttműködés kereteinek bővítését.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési terveköl azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

5.INTÉZMÉNYEK BEMUTATÁSA

Nagymarosi Napközi Otthonos Óvoda

A gyermekek 5. életévüktől óvodai nevelés keretében folyó kötelező iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokon vesznek részt. Az óvoda gondoskodik a gyermekek felügyeletéről, gondozásáról, egészségneveléséről, érzelmi, értelmi és szociális fejlesztéséről, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásáról, a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásáról. Megalapozza a gyermekek személyiségének és képességeinek fejlesztését, és az iskolai életmódra való felkészítését.

Az intézmény alapfeladata:

- a) óvodai nevelés,
- b) nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése.
- c) Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai.

A fogyatékoság típusa szerint:

- látássérült gyermek, aki gyengén látó,
- hallássérült gyermek, aki enyhébben hallássérült-nagyothalló, hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott hallássérült gyermek,
- enyhén értelmi fogyatékos gyermek,
- a beszéd fogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek,
- autisztikus jellegű gyermek,
- testi fogyatékos (mozgássérült) gyermek.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Óvodai gyermekcsoportok (db)	10	10	10	10	10	10	9
Óvodába beírt gyermekek (fő)	177	169	190	199	195	182	171
Óvodai férőhelyek (fő)	250	275	275	275	275	275	275

Mosoly Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Családi Bölcsőde

A szolgálat Nagymaros, Verőce, Szokolya, Kismaros, Kóspallag településeken látja el a feladatait.

Az Intézmény feladatai:

- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- családi bölcsőde működtetése.

Az intézményt bárki felkeresheti:

- egyéni problémával
- segítő szándékú bejelentéssel
- segítségnyújtási ötlettel

Család- és gyermekjóléti Szolgáltatás:

Komplex szociális alapellátási forma, melynek célja a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti, vagy időszakos krízis kezelése, enyhítése. A családsegítő szolgálat családgondozási feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez.

A családsegítők feladata:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról,
- tanácsadás családtervezési, pszichológiai, életvezetési és mentálhigiénés kérdésekben, nevelési kérdésekben,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- más szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, közvetítés,
- családi konfliktusokban közvetítés és segítségnyújtás, meditáció,
- családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájuttatás szervezése,
- prevenciós szabadidős foglalkozások, táborok szervezése,
- ruha és bútoradományok közvetítése,
- egészségkárosodással és egyéb egészségügyi problémákkal kapcsolatos ügyek intézése,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- csoportmunka hasonló problémával küzdő személyek segítésére.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás **térítésmentesen** vehetők igénybe.

Gondozási Központ

A települési önkormányzat szociális szolgáltatásokkal nyújt segítséget a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban, önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ellátottak köre

Ellátást igényelhet minden 18. életévét betöltött nagymarosi lakos, aki szociális helyzete, egészségi állapota

Szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

a) Alapellátás:

- Szociális étkeztetést biztosítunk a hét öt napján, kérésre házhozszállítással.
- Házi Szociális Gondozás. A hét öt napján napi rendszerességgel ellátjuk otthonukban a rászorultakat.

b) Szakosított ellátások:

- Nappali Szociális Ellátás. A hét öt napján 8-18 h-ig napi háromszori étkezést ebből egyszer főtt ételt biztosítunk. Tisztálkodási lehetőség, orvosi ellátás megoldva. Nagyon indokolt esetben korlátozott számban hét végén ill. ünnepnapokon ebédet tudunk adni. Programokon, foglalkozásokon mindenki igény szerint részt vehet.
- Tartós bentlakást nyújtó Idősek Otthona. Végleges és teljeskörű ellátást biztosítunk a gondozásra jogosultak számára. Ez magában foglalja az étkezést, gyógyszerrel, kötszerrel, testközeli ill. incontinencia segédeszközzel, tisztálkodószerrel, szükség esetén ruházattal való ellátást. Ágynemű, textília, ruházat tisztítását, ápolás-gondozást, mozgásterápiás illetve mentálhigiénés ellátást.

Városi Könyvtár és Művelődési Ház

Szervezetileg összevont intézmény, két tagintézmény, – művelődési ház, városi könyvtár a közművelődési feladatokat látja el, együttműködve a helyi általános művészeti iskolával.

A könyvtári szolgáltatások:

- helyben olvasás
- könyv kölcsönzés beiratkozott olvasóknak
- fénymásolás, nyomtatás és szkennelés
- játszószoza az emeleten
- díjtalan wifi

A művelődési ház szolgáltatásai:

- kulturális és közösségi programoknak, valamint a helyi általános iskola művészeti képzéseinek helyszín biztosítása.
- Kulturális rendezvények szervezése.
- Terembérleti lehetőség (önkormányzati intézmények, civil közösségek programjainak, valamint esküvői és vásári rendezvényeknek) külön megállapodás szerint.
- A művelődési háztól bérelhető eszközök, előzetes megállapodás szerint: asztalterítő, műanyag szék, asztal és sörpad garnitúra

6.VÁROS GAZDASÁGI HELYZETE

Vagyon gazdálkodás

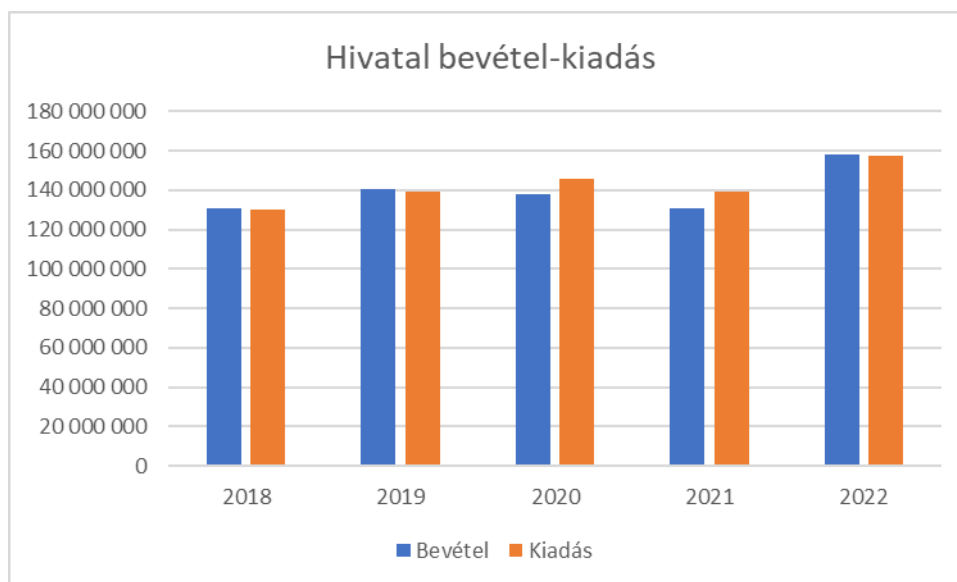
A vagyongazdálkodás hatékony működése érdekében fel kell mérni a meglévő vagyonelemeket, azokat forgalomképesség szempontjából be kell sorolni, majd jelenlegi és/vagy jövőbeni funkciójukat meg kell határozni annak érdekében, hogy stratégiai szempontból azok a programba beépíthetőek legyenek.

A Városüzemeltetés működésével szemben alapvető követelményként fogalmazható meg az önkormányzati vagyonhasznosításból származó bevételek növelése és az ingatlanvagyon üzemeltetési költségeinek csökkentése.

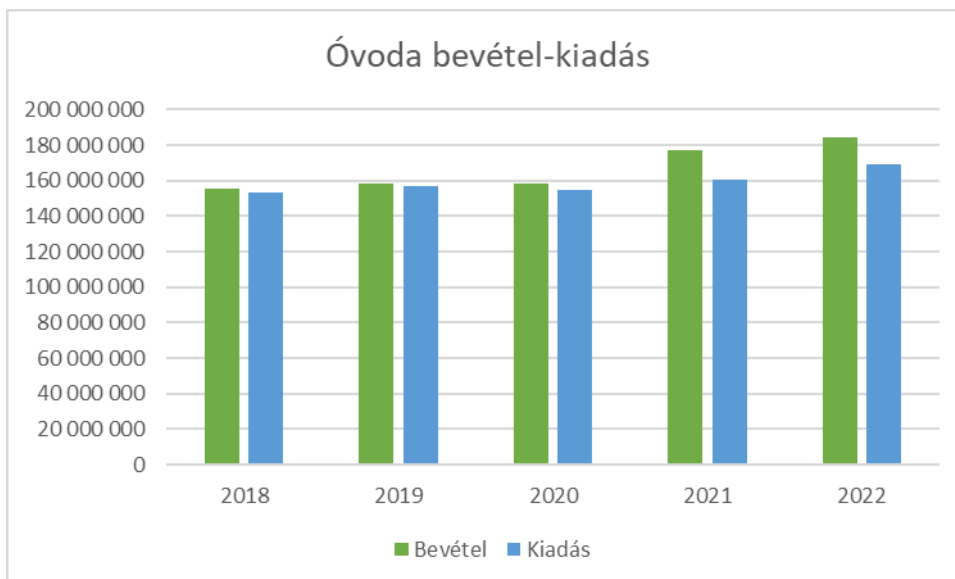
Pénzügyi helyzet

5.1.Bevétel/kiadás az elmúlt években

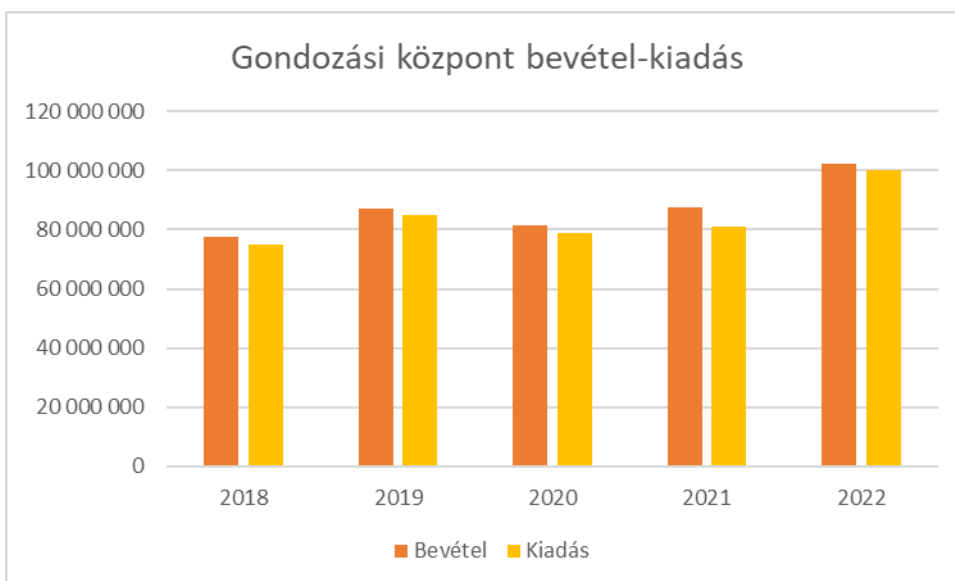
	Hivatal	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	130 876 919	130 248 096
2019	140 484 803	139 340 275
2020	138 014 641	145 565 220
2021	130 929 647	139 193 378
2022	158 140 278	157 419 230

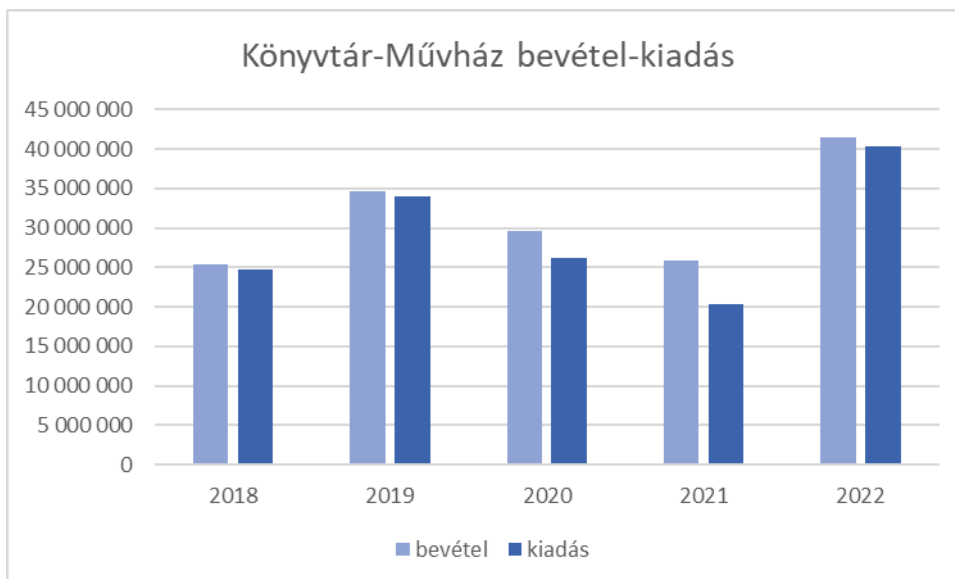
	Óvoda	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	155 556 380	153 256 184
2019	158 573 922	156 592 207
2020	158 292 834	154 706 955
2021	177 333 490	160 304 050
2022	184 666 092	169 240 197

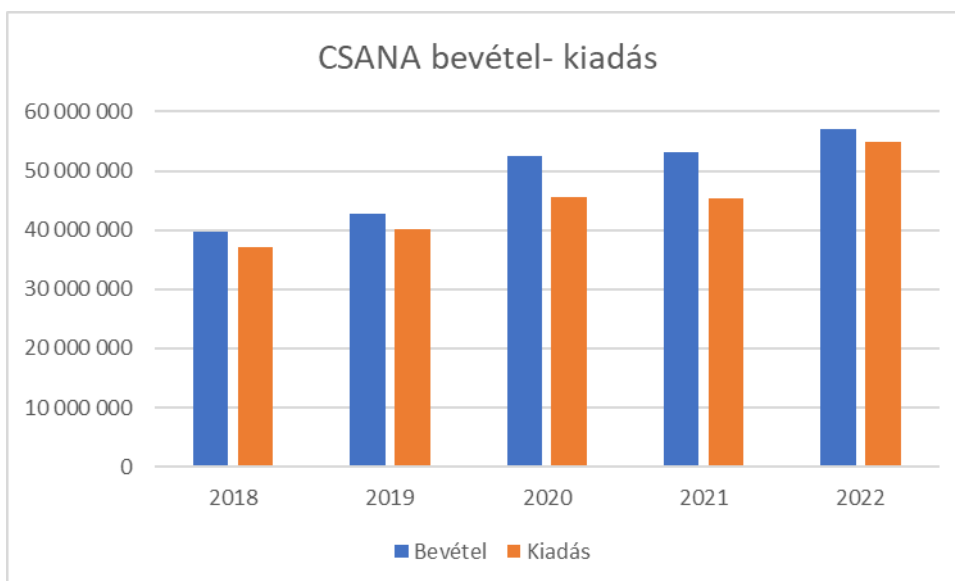
	Gondozási Központ	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	77 557 732	74 809 738
2019	86 897 973	85 149 504
2020	81 526 711	78 994 096
2021	87 627 590	80 934 616
2022	102 472 823	99 957 816

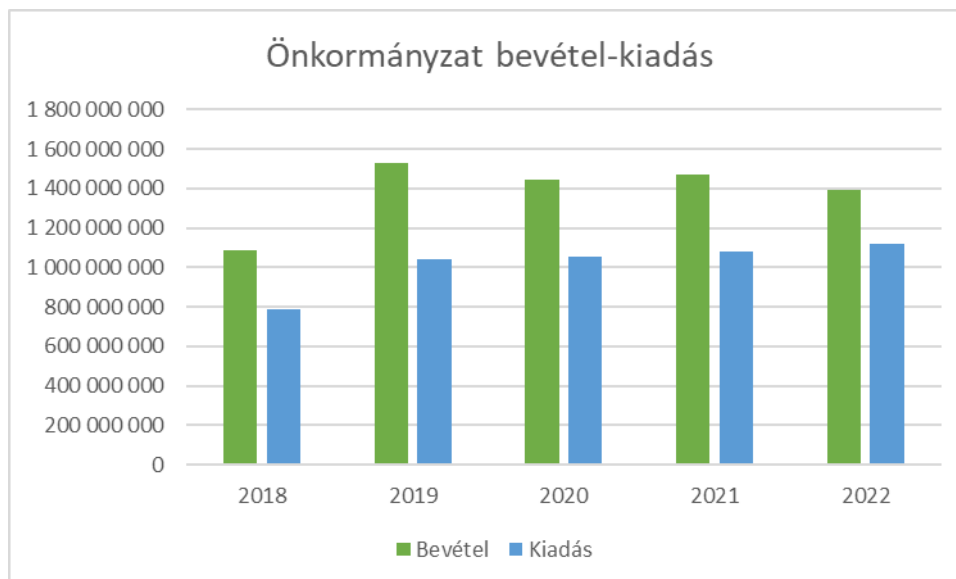
	Könyvtár- Művház	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	25 417 120	24 662 758
2019	34 727 513	34 034 795
2020	29 657 427	26 234 425
2021	25 926 661	20 298 394
2022	41 566 215	40 419 156

	Mosoly	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	39 780 024	36 996 999
2019	42 830 144	40 190 328
2020	52 505 903	45 629 707
2021	53 254 207	45 334 760
2022	57 057 233	54 945 380

	Önkormányzat	
	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)
2018	1 087 901 355	789 187 729
2019	1 529 283 565	1 040 596 385
2020	1 448 029 621	1 052 313 442
2021	1 472 971 106	1 080 829 565
2022	1 391 589 933	1 118 394 878

Piac bevétel:

2018-ban: 2.057.000 Ft
2019-ben: 2.002.646 Ft
2020-ban: 3.508.750 Ft
2021-ben: 3.916.750 Ft
2022-ben: 2.633.500 Ft

Működési ill. fejlesztési hitelek:

2018.12.31. Konyha hitelből fennálló kötelezettség 59.694.000 Ft, éves tőketörlesztő 13.528.000 Ft

2019.12.31 Konyha hitelből fennálló kötelezettség 46.166.000 Ft, éves tőketörlesztő 13.528.000 Ft

2020.12.31 Konyha hitelből fennálló kötelezettség 32.638.000 Ft, éves tőketörlesztő 13.528.000 Ft

2021.12.31 Hitelfelvétel 132.500.000 Ft (108.000.000 Ft Bethlen ház megvásárlása, 24.500.000 Ft Konyha kiváltás)

Év végi fennálló kötelezettség 127.009.136 Ft éves törlesztő 14.729.728 Ft

2022.12.31Év végi fennálló kötelezettség 112.279.408 Ft, éves törlesztő 14.729.728 Ft.

7.KÖLTSÉGVETÉS PRIORIZÁLÁSA

1. kötelező ellátás
2. vállalt feladatok
3. közintézmények biztonságos, takarékos működése
4. intézmények karbantartása
5. tervezett település fejlesztés
6. szociális támogatás
7. elindított beruházások megvalósítása, szükséges forrás biztosítás
8. tudatos tervszerű város üzemeltetés
9. pályázatok figyelése
10. kintlévőségek minimalizálása
11. hatékony vagyongazdálkodás

8.BÉREK, TÁMOGATÁSOK ALAKULÁSA

Bérek alakulása:

		Önkormi	Hivatal	Óvoda	Gondozási	Művház	Mosoly
2018	K1 bér	47 100 311	89 243 882	119 219 154	40 887 219	13 203 661	25 837 966
	K2 járulék	8 039 313	18 011 701	23 672 349	8 363 506	2 617 879	5 188 596
2019	K1 bér	54 755 144	95 937 134	122 478 195	46 511 830	15 395 264	28 877 709
	K2 járulék	9 534 885	18 769 985	23 325 336	9 463 709	2 857 843	5 420 448
2020	K1 bér	60 704 794	100 192 612	124 118 054	42 978 563	14 350 478	33 947 804
	K2 járulék	9 389 179	17 373 661	21 736 091	7 346 386	2 510 302	5 707 735
2021	K1 bér	54 771 992	94 426 437	130 979 028	49 704 301	10 446 601	33 168 039
	K2 járulék	8 104 337	15 631 518	21 012 864	7 617 909	1 565 560	5 367 143
2022	K1 bér	68 498 435	112 077 385	131 962 184	58 359 633	17 284 015	36 409 900
	K2 járulék	8 937 791	13 556 272	19 805 529	8 087 252	2 239 800	5 350 546

Támogatások:

		2018	2019	2020	2021	2022
Hivatal	Hivatal működése	86 195 600	86 882 600	127 065 402	128 364 447	106 476 510
Önkorm	Zöldterület	5 595 070	5 595 070	6 322 680	7 708 725	6 523 400
Önkorm	közvilágítás	22 432 000	22 432 000	22 944 000	28 051 766	24 187 000
Önkorm	köztemető	100 000	100 000	100 000	121 922	100 000
Önkorm	közút	9 640 690	9 640 690	9 640 690	11 753 825	10 404 905
Önkorm	egyéb önkorm feladat	13 289 400	13 459 500	13 683 600	16 992 728	13 937 400
Önkorm	külterület	943 500	994 500	1 116 900	1 576 266	1 944 200
Önkorm	üdülőhelyi feladatok	1 335 170	1 876 340	864 583	0	0
Önkorm	fentiek kiegészítés	27 906 286	28 689 737	12 099 402	0	0
Önkorm	bérekompensáció	101 504	0	0	0	0
Önkorm	polgármesteri illetmény	1 041 000	972 400	1 538 000	0	0
Ovi	Ovipedagógusok 8 hó	49 198 200	50 126 533	33 600 000	77 784 000	81 940 680
ovi	dajka 8 hó	20 580 000	20 580 000	0	40 866 000	48 949 600
Ovi	Ovipedagógusok 4 hó	25 188 300	24 771 833	18 700 000	0	0
Ovi	dajka 4 hó	10 290 000	10 290 000	0	0	0
Ovi	ovi működés 8 hó	10 621 000	13 051 600	6 492 800	17 921 600	22 857 000
Ovi	ovi működés 4 hó	5 419 433	6 363 467	0	0	0
Ovi	Ped II	2 005 000	1 983 500	2 380 200	2 592 000	2 287 740
Ovi	Ped II	367 584	363 642	0		396 000
Ovi	nemzetiségi pótlék	0	3 941 000	0	4 869 600	5 437 720
Önkorm	szoc keret	32 989 000	20 296 132	25 010 253	24 650 944	21 078 498
Mosoly	Családsegítő	10 200 000	10 200 000	11 340 000	12 300 000	15 386 820
ÖNO	szoc étkezés	2 657 280	2 103 680	2 287 600	2 322 600	2 152 490
ÖNO	házi segítség	330 000	330 000	660 000	726 000	164 008
ÖNO	idősek nappali	981 000	763 000	950 000	868 000	508 260
Mosoly	családi bölcsi	3 744 000	3 744 000	8 190 000	8 868 600	6 862 800
Öno	Öno bér	8 544 000	11 392 000	15 432 160	16 936 160	20 759 600
Öno	öno üzemeltetés	3 609 000	3 609 000	6 411 000	6 787 000	
Önkorm	gyermekétkeztetés bér	20 748 000	20 558 000	17 820 000	25 375 680	27 689 106

Önkorm	gyermekétk. Üzemeltetés	31 697 392	34 520 342	31 069 360	29 424 259	21 661 237
Önkorm	szünidei étk	246 810	164 160	116 850	122 550	122 550
Könyvtár	közművelődés	5 955 620	6 031 850	6 340 068	11 201 540	11 423 506
Könyvtár	könyvtári célú	643 205	620 000	0	0	0
2022 ben azért estek vissza a támogatások, mert az adóerőképességünk túllépte a 13.300 Ft-ot SAJNOOOS, összegét						
2023ban ha alatta leszünk (május 31.-én derül ki) kapunk, ha felette ugyanúgy nem.						

2022-ben azért estek vissza a támogatások, mert az adóerőképességünk túllépte a 13 300 Ft-ot. 2023-ban, ha alatt leszünk (május 31.-ével derül ki), kapunk támogatást, de ha továbbra is felett, ugyanúgy nem fogunk kapni.

9.HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Nagymaros város település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Programjával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Nagymaros Város Önkormányzata helyi rendelet alkotási jogkörében az alábbi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket alkotta meg:

- szociális rászorultságtól függő pénzbeli, és természetben nyújtott szociális ellátásokról,
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, az igénybevételük módjáról és

- a helyi szervezetek támogatásáról szóló rendeleteket.

A szociális rendelet célja, hogy az Önkormányzat a jogosultak számára biztosítsa az alapvető életfeltételek megteremtését. Ezen belül is a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény rendelkezéseinek megfelelően elősegítse az aktív korú munkaképes lakosság foglalkoztatását és a körülményekhez igazodó egyéni (családi) életstratégiák kialakítását. A szociális ellátás biztosítása során érvényesíteni kell az egyénnek az önmagáért és a családjáért viselt felelősséget. Ez a rendelet foglalkozik a segélyekkel és támogatásokkal.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló rendelet részletesen taglalja, hogy Nagymaros Város Önkormányzata a szociálisan rászorultak részére az alábbi szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat biztosítja:

Szociális alapszolgáltatás körében:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- közösségi ellátás: szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás,
- nappali ellátás.

Szakosított ellátás körében pedig ápolást-gondozást nyújtó intézmény: idősek otthona (Gondozási Központ).

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programunk kiemelten foglalkozik a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők helyzetével városunkban.

ÖSSZEFOGLALÁS

Nagymaros Város Önkormányzatának alapvető célkitűzése az elfogadott koncepció és tendenciák figyelembevételével, hogy kihasználja különleges természeti adottságait, a még föld alatt rejlő termálvíz adta lehetőségeket mind idegenforgalmi, mind energiahasznosítási szempontból. Félteve őrzött természeti értékeit megőrizve a Dunakanyar vonzerejére és az itt élők tudására és szorgalmára építve megvalósítsa a lakosság életminőségének javulását. A fejlesztett területek hatására várhatóan megnő az idegenforgalom és vonzó célpont lesz mind a hazai és külföldi turizmus, mind a tőkebefektetés és az Önkormányzattól bizonyos mértékig független fejlesztések számára. Munkahelyek teremtésével, a gazdaság fellendítésével várhatóan élhetőbb környezet jön létre.

Célok

A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A középtávú fejlesztési céloknak a település gazdasági és társadalmi környezetének stabil alapokon nyugvó, kiegyensúlyozott és fenntartható módon történő fejlődését kell szolgálniuk. A jövőkép elérését szolgáló tematikus célok és részcélok az alábbiak szerint rendszerezhetők:

Tematikus célok	1. A települési gazdaság élénkítése, helyi jövedelemforrások bővítése	2. A tájkép és a települési környezet értékőrző fejlesztése	3. A helyi közösség összetartó erejének növelése
Részcélok	1.1. Komplex turizmusfejlesztés	2.1. Tájképfejlesztés és tájrehabilitáció	3.1. Kulturális élet, egyházi és civil szervezetek működési feltételeinek javítása
	1.2. Vállalkozásfejlesztés	2.2. Közterületek minőségi, integrált rekonstrukciója, sport és rekreációs infrastruktúra fejlesztése	3.2. Közszolgáltatások funkcionális fejlesztése, intézmények működési feltételeinek javítása
	1.3. Külső kapcsolatok fejlesztése, városmarketing	2.3. Épített örökség értékőrző megújításának és hasznosításának elősegítése, tudatos értékvállalás erősítése	3.3. Kommunikáció, belső marketing erősítése

A tematikus célokhoz és részcélokhoz az alábbi fejlesztési feladatok és szándékok rendelhetők:

Célok	Fejlesztési feladatok és szándékok
1. A települési gazdaság élénkítése, helyi jövedelemforrások bővítése	
1.1. Komplex turizmusfejlesztés	– Turisztikai egyeztető fórum és menedzsment szervezet létrehozása (Turizmus Egylet) – Átfogó turizmusfejlesztési stratégia kidolgozása – Turisztikai termékfejlesztés, programcsomagok kidolgozása – Folyamatos kereslet és kínálat felmérési rendszer kidolgozása – Szolgáltatási színvonal emelése, sajátos szolgáltatási kínálat kialakulásának elősegítése, elsősorban az aktív (sport, természetjáró, kerékpáros, vízi), valamint az egészség, a kulturális, és gasztro turizmus területén – Kiránduló utak, bakancsos túraútvonalak fejlesztése – Nagymaros, mint „lelki erőmű” pozicionálása (vallási és csendturizmus) – Kikötőfejlesztés, komp- és révközlekedés modernizálása, a szolgáltatás minőségi javítása – Kulturális gazdaság, kézműipar, művészet helyzetbe hozása – Minőségi szálláshelykínálat megteremtése – Termálfürdő megvalósítása – Turisztikai szakképző centrum létrehozása
1.2. Vállalkozásfejlesztés	– A helyi erőforrásokra támaszkodó és a térségi összefogásban megvalósuló beruházások támogatása – Ösztönző- és szabályozó rendszerek kidolgozása és alkalmazása – Helyi termékek előállításának támogatása (kézműves termékek, képzőművészeti alkotások) – Elektronikus szolgáltatások, e-kereskedelem fejlesztése, távmunka elősegítése – Vállalkozói kezdeményezések felkarolása és támogatása – Feldolgozóipari mikrovállalkozások innovációs tevékenységének támogatása – A helyi felhasználási, beszállítói lehetőségek bővítése – A kereskedelem és a szolgáltatások fejlesztésének elősegítése – Üzletek korszerűsítése, egységes arculat kialakítása – Helyi kreatív- és zöldgazdaság kialakulásának elősegítése – Vállalkozók háza, inkubátorház, közösségi iroda létesítése – Vállalkozói képzések szervezése, marketing és pályázati tanácsadás, forrásszerzés elősegítése
1.3. Külső kapcsolatok fejlesztése, városmarketing	– Települési és térségi szinten összehangolt marketing stratégia kidolgozása és megvalósítása – Turisztikai és vállalkozói információs rendszer létrehozása – Arculatteremtő marketing kiadványok és eszközök elkészítése – Turista térkép fejlesztése, információs és útirányjelző táblák elhelyezése – Helyi termékek értékesítésének elősegítése (termelői piac fejlesztése, „dunakanyari termékek boltja”)

	– Kereskedelmi arculat szabályozása, árusító standok, pavilonok településképpbe illő megjelenésének elősegítése – Befektetési, beruházási lehetőségeket bemutató marketing anyagok, online felületek készítése – Testvérvárosi és egyéb külső kapcsolatok további erősítése, testvérrégiós kapcsolatok kialakítása
2. A tájkép és a települési környezet értékőrző fejlesztése	
2.1. Tájképfejlesztés és tájrehabilitáció	– Panoráma stratégia kidolgozása és végrehajtása, kilátóhelyek és panoráma útvonalak fejlesztése – A tájkép vonatról, 12-es sz. főútról és az Eurovelo kerékpárútról történő feltárulásának biztosítása – Hagyományos tájgazdálkodás újjáélesztése, természetkímélő gazdálkodási formák előtérbe helyezése – Gyepes területek fenntartásának elősegítése, kaszálás, legeltetés ösztönzése – Szelidgesztenye és málnatermesztés ösztönzése – Erózió elleni védelem – Vízmosások rendezése – Termékfeldolgozás, tárolás, fogyasztók felé közvetlenül értékesíthető termékek előállításának elősegítése – Gazdák továbbképzésének ösztönzése – A volt zártkertek és a belterületi tömbbelső kertészeti hasznosításának elősegítése – Gesztenyés arborétum létesítése – Sólyom-szigeti holtág rehabilitációja
2.2. Közterületek integrált, minőségi rekonstrukciója, sport és rekreációs infrastruktúra fejlesztése	– Duna-parti sétányok zöldfelületi-rekreációs jellegű fejlesztése – Közterületi rekonstrukció folytatása a városközpontokhoz kapcsolódó utcákban, hangulatos terek, tematikus sétautak, „csellengők” (jó helyek sorának) kialakítása – Fenntartható mobilitási módokat támogató stratégiák kidolgozása – Vasútállomás térségének rendezése, aluljárók felújítása – A 12. sz. főút településre érkező pontjain zöldfelületi jellegű településkapuk kialakítása – Térségi turisztikai kerékpárút építése – Parkolók, kerékpáros és gyalogos infrastruktúra minőségi fejlesztése, autóbusz-megálló korszerűsítése, elektromos autó töltőhelyek létesítése – Közlekedésbiztonság javítása – Sportolási, szabadidős lehetőségek körének bővítése, az egészséges életmód közösségi feltételeinek javítása (Felsőmezői sport- és rekreációs központ kialakítása, kosárlabdacsarnok, sportpályák, tanuszoda, evezős sportlétesítmények építése) – Zöldfelületek, közparkok, játszótérek minőségi fejlesztése – A Panoráma út és a városközpont közvetlen közterületi kapcsolatának kialakítása – A Szamarasi árok zöldfelületi rendezése

	– Tanösvények kialakítása – Közvilágítás színvonalának javítása, felszíni vízrendezés
2.3. Épített örökség értékőrző megújításának és hasznosításának elősegítése, tudatos értékvállalás erősítése	– Településközpont revitalizációja, alulhasznosított, funkció nélküli ingatlanok felújítása, hasznosítása – Belső lakóterületi tartalékok feltárása – A település hagyományaihoz igazadódó építészeti karakter és motívumrendszer megőrzése, új értékek teremtése – A történelmi jelentőségű utcákban a hagyományokhoz igazodó utcakép megtartása – Helyi védett épületek felújításának elősegítése – A fiatalok megismertetése a helyi (történelmi, kulturális, művi és természeti) értékekkel – Helytörténelmi gyűjtemény bővítése

3. A helyi közösség összetartó erejének növelése

3.1. Kulturális élet, egyházi és civil szervezetek működési feltételeinek javítása	– Művelődési ház kulturális és közösségi központtá történő fejlesztése – Nagy kapacitású közösségi helyiség kialakítása – Rendezvények minőségi fejlesztése – Művészeti élet fellendítése, alkotóhelyek kialakítása – Kultúra népszerűsítése, színvonalas kulturális előadások szervezése – Településen működő civil kulturális szolgáltatók, szervezők támogatása – Civil szervezetek együttműködésének elősegítése – Dunakanyari közösségi központ kialakítása
3.2. Közszolgáltatások funkcionális fejlesztése, intézmények működési feltételeinek javítása	– Iskolaépületek felújítása, korszerűsítése, tornacsarnok építése – Bölcsődei férőhely-bővítés – Óvoda- és iskolaudvarok funkcionális fejlesztése – A szociális és egészségügyi ellátó intézmények erősítése, az általuk nyújtott szolgáltatások körének bővítése – Idősellátás fejlesztése, időotthon bővítése, korszerűsítése – Intézmények eszközellátottságának javítása – Járási, kormányzati hivatalok Nagymaroson tartása – Polgármesteri Hivatal felújítása és korszerűsítése – A beteg- és az idősgondozás lehetőségeinek bővítése, valamint a tartósan sérült, vagy fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek életkörülményeinek minőségi javítása – Temetői infrastruktúra felújítása – Akadálymentes környezet kialakítása – Energiahatékonyságot javító beruházások
3.3. Kommunikáció, belső marketing erősítése	– Társadalmi, gazdasági partnerség fórumainak megteremtése a döntéshozatalban – Online kommunikációs csatornák bővítése, hatékonyabb alkalmazása – Rendezvények miatt fellépő és turisták jelenlétéből eredő konfliktushelyzetek kezelésére szolgáló módszerek, intézkedési javaslatok kidolgozása

	– Közbiztonságot erősítő fejlesztések megvalósítása – Információs rendszer létrehozása a helyi értékek, adatok, tervek, információk gyűjtésére – Nagymarosi Helytörténeti Múzeum létrehozása – Hagyományörző vásárok, kiállítások, helyi értékeket bemutató rendezvények szervezése – A város életét jelentősen befolyásoló témákat feldolgozó oktató napok, konferenciák, szemináriumok szervezése – Felnőttképzési lehetőségek továbbfejlesztése (turisztikai, nyelvi, mezőgazdasági, számítástechnikai valamint egyéb képzések, tanfolyamok)

Funkcióváltásra javasolt területek

A meglévő területhasználathoz képest az alábbi területek javasoltak funkcióváltásra:

Nagymaros funkcióváltásra javasolt területei			
Ssz.	Megnevezés	Indikatív területméret (ha)	Javasolt funkció
1.	Alsómező és Sólyom-sziget	13,4	Termálfürdő fejlesztésre valamint vízi és egyéb sportokra épülő Turisztikai-rekreációs központ.
2.	Felsőmező	14,2	Sport- és szabadidő központ, valamint kapcsolódó turisztikai létesítmények, közhasználatú zöldfelületek.
3.	Szálloda úti fejlesztési terület	3,1	Oktatási, kutatási, vagy egészségügyi, szociális jellegű intézmény, szálláshely parkosított környezetben.
4.	Rizs-völgy	8,0	Zöldfelületi dominanciájú, alacsony beépítési mértékű, tájba illeszkedő építményeket magába foglaló turisztikai, rekreációs terület.
5.	Lator-völgy	8,7	Kertvárosias lakóterület.
6.	Foglár dűlő	3,0	Kertvárosias lakóterület.
7.	Felsőmezői lakóterület bővítési területe	2,4	Kertvárosias lakóterület.
8.	Szamaras dűlő és Mihály-hegy	11,3	Hétfélgázás üdülőterület.
9.	Temető bővítési területe	0,6	Temető.
10.	Fűzfa sétány	2,5	Közcélú zöldfelület.
11.	Szamarasi árok	2,3	Közpark.
12.	Fehér-hegy	4,2	Közpark.

A gazdasági program a Képviselő-testület jóváhagyásával válik cselekvési programmá és a cselekvési program évenkénti lebontása az éves költségvetési koncepciókban, majd számszerűen az éves költségvetésben jelenik meg.

Nagymaros, 2023. április

Heinczinger Balázs
polgármester

FORRÁSOK JEGYZÉKE

Helyi Esélyegyenlőségi Program 2021-2025

Nagymaros 156/2022. (XI.21.) önkormányzati határozattal jóváhagyott településfejlesztési koncepciója

Nagymaros Város gazdasági programja 2007-2013